

JAARVERSLAG 2013

1. Instelling en taak van de CAVV

Als onafhankelijk adviesorgaan adviseert de Commissie van advies inzake volkenrechtelijke vraagstukken de regering en de beide kamers van de Staten-Generaal op verzoek of op eigen initiatief over juridische vraagstukken waarin de uitleg van het internationaal recht en de ontwikkeling van dat recht centraal staan. Zij bestaat onder de huidige benaming sinds 1920. Per 1 januari 1998 werd zij bij wet ingesteld als gevolg van de reorganisatie van het stelsel van adviescolleges, die zijn beslag kreeg in de Kaderwet adviescolleges.

2. De CAVV in 2013

Op 5 januari 2013 ontving de CAVV een aanvraag van de Minister van Buitenlandse Zaken voor een internationaalrechtelijk advies over de inzet van bewapende *drones*. Daarnaast was op 18 december 2012 een adviesaanvraag ontvangen inzake volkenrechtelijke vragen t.a.v. het externe optreden van de Europese Unie, in het bijzonder met betrekking tot internationale organisaties en verdragen.

Voor beide adviesaanvragen is een schrijfgroep gevormd bestaande uit enkele CAVV leden. De schrijfgroep voor het advies over bewapende *drones* werd gecoördineerd door prof. T.D. Gill. De schrijfgroep voor het advies over het externe optreden van de EU werd gecoördineerd door dr. C.M. Brölmann. Beide schrijfgroepen zijn verschillende malen bijeen gekomen. Daarnaast werden beide adviezen besproken op de plenaire bijeenkomsten van de CAVV, waarvan er in 2013 vier plaats vonden.

Op 16 juli 2013 kon het advies (nr. 23) van de CAVV over bewapende *drones* door de voorzitter, prof. Brus, en de coördinator van de schrijfgroep, prof. Gill, namens de CAVV worden aangeboden aan de Minister van Buitenlandse Zaken. De belangrijkste conclusies van het advies luiden dat bewapende *drones* geen verboden wapens zijn; dat zij mogen worden gebruikt om buiten het eigen grondgebied vijandelijke strijders in een gewapend conflict aan te vallen, mits hiervoor een erkende rechtsbasis bestaat; en dat de inzet van bewapende *drones* wordt gereguleerd door de toepasselijke regels van het humanitair oorlogsrecht en internationale mensenrechtenverplichtingen. Op 27 september werd de kabinetsreactie op advies nr. 23 aangeboden aan de Tweede Kamer, waarin de conclusies van het advies in grote lijnen worden onderschreven.

Het werk aan het advies over het externe optreden van de EU kon in 2013 nog niet worden afgerond. Het optreden van de EU in internationale organisaties en de internationaalrechtelijke duiding van de participatie van de EU in zeer diverse multilaterale verdragen kent vele facetten en vergde derhalve een grondige verkenning. Inmiddels is dit advies in een vergevorderd stadium en kan naar verwachting in het eerste kwartaal van 2014 worden afgerond.

Op 22 mei 2013 spraken prof. Brus, prof. Gill en dr. Brölmann namens de CAVV met de Commissie Buitenlandse Zaken van de Tweede Kamer. De kamer werd geïnformeerd over de stand van zaken ten aanzien van de beide onderhanden adviezen van de CAVV. Naast de beide adviezen bleken de parlementariërs geïnteresseerd in andere volkenrechtelijke vraagstukken zoals de immuniteit van ambtsdragers, het werk van de ILC t.a.v. (verschaffen van toegang aan) humanitaire hulp en de juridische status van *advisory opinions* van het Internationaal Gerechtshof.

Tenslotte is vermeldenswaard dat op 4 maart 2013 een gesprek plaatsvond van de voorzitter met de Minister van Buitenlandse Zaken, in het bijzijn van de ambtelijk adviseur. Naast de lopende adviesaanvragen werd gesproken over de juridische advisering aan de minister, die naast de interne adviezen van de Directie Juridische Zaken en de externe adviezen van de CAVV ook advies kan ontvangen van de Extern Volkenrechtelijk Adviseur (EVA).

3. Samenstelling

De leden van de CAVV worden op basis van hun deskundigheid op het gebied van het internationaal recht op voorstel van de minister van Buitenlandse Zaken benoemd per koninklijk besluit. In oktober 2013 werd afscheid genomen van prof. Dr. M.M.T.A. Brus en prof. dr. K.C.J.M. Arts, die de maximale termijn van twaalf jaar als CAVV-lid hadden voltooid. Prof. Brus was sinds mei 2012 voorzitter van de CAVV.

De leden van de CAVV zijn prof. dr. L.J. van den Herik, prof. dr. T.D. Gill, dr. N.C.M.P. Jägers, dr. C.M. Brölmann, prof. dr. J.G. Lammers, dr. A.G. Oude Elferink, prof. dr. W.G. Werner en prof. dr. R.A. Wessel. Op 27 januari 2014 zullen de leden een nieuwe voorzitter uit hun midden kiezen. Ook zal worden gezocht naar twee nieuwe leden.

Prof. dr. E. Lijnzaad was in het verslagjaar ambtelijk adviseur van de CAVV en mr. drs. W.E.M. van Bladel respectievelijk mr. D. Klaasen LL.M. voerden het secretariaat. Mr. M. Hector LL.M. trad op als secretaris voor het advies over bewapende *drones*.

4. Financiën

Het budget van de CAVV is ondergebracht bij de begroting van de Directie Juridische Zaken van het ministerie van Buitenlandse Zaken. De vergoedingen van de voorzitter en de overige leden zijn binnen het wettelijk kader vastgesteld bij ministerieel besluit. Zij ontvangen een bedrag per bijgewoonde vergadering/bijeenkomst en de reiskosten. De vergoedingen voor bijgewoonde vergaderingen en bijeenkomsten besloegen in 2013 een totaal van € 9.300. Reis- en andere onkosten bedroegen in 2013 €6.120,40. De uitgaven in 2013 kwamen daarmee op een totaal van €15.420,40. Dit omvat niet de kosten verbonden aan de inzet van de twee secretarissen, die het werk voor de CAVV verrichten als onderdeel van hun functie bij de afdeling Internationaal Recht van het Ministerie van Buitenlandse Zaken.

27 januari 2014